

Foglalkozása: grafológus

Életem utóbbi 10 évének egyik főszereplője a grafológia. Kényszerű, bár úgy vélem szerencsés pályamódosításom után ugyanis grafológus szakértővé cseperedtem.

A hétköznapiak során közelembbe kerülő emberek, amikor megtudják, hogy egy grafológussal állnak szemben, kérdések özönével lepnek el. A leggyakrabban elhangzó kérdések rövid megválaszolásával igyekszem ezúton csokorba gyűjteni mindazt, amit a grafológiáról tudni kell...

1, Mi is az a grafológia?

A grafológia a személyiség feltárását célzó tudomány, mely egy speciális úton, a kézírás vizsgálatán keresztül jut el céljához.

A grafológia elnevezést a francia Michon abbé nevéhez köthetjük, aki 1872-ben ilyen címmel kézíráselemzéssel foglalkozó folyóiratot indított.

A sok-sok évi kutatás ismeretanyaga orvosoknak, pszichológusoknak köszönhető. Ennek rendszerezése mára a pszichológia segédtudományává emelte a grafológiát.

Az a hatalmas érdeklődés, amely e területet övezte az 1980-as évektől segítette a magyarországi "újjáéledést" is. A grafológus szakma elismertségét jelzi, hogy 1993 óta léteznek és működnek az Igazságügyi Minisztérium által kinevezett igazságügyi grafológus szakértők.

2, Kit tekinthetünk ma grafológusnak?

Grafológus az a szakember, aki a kézírás objektív vizsgálata alapján, mérési adatokkal alátámasztva következtetéseket von le a kézírást készítő személy személyiségére, viselkedésére vonatkozóan, s rendelkezik grafológus oklevéllel. A magyarországi grafológusképzés jelenleg iskolarendszeren kívüli képzési keretek között folyik. Felsőfokú állami végzettségként még nem – csak speciális ráképzés eredményeként, pl. a SOTE-n, a klinikai szakpszichológusok számára szervezett klinikai íráselemző pszichológusként – szerezhető ilyen diploma. A regisztrált képzőhelyek, köztük a Grafológiai Intézet is, mint magánintézmény ad okleveles grafológus végzettséget.

Mit tanul egy grafológus? Párhuzamosan pszichológiai és grafológiai tantárgyak ismeretanyagát.

3, Írásszakértő vagy grafológus? Mi a különbség?

Így nem korrekt a kérdésfelvetés, amely tartalmi vonatkozása szerint nyilván az „írássazonosító vagy grafológus?” tartalmat hivatott képviselni.

A gyakori ezt feszegető kérdések miatt érdemes arra kitérni, hogy mivel foglalkozik a grafológus, s mivel az írássazonosító. Az „írás-szakértés” fogalom ugyanis egy átfogó területet jelent: a kézírást vizsgáló szakemberek körét jelzi. Az írásszakértésnek tehát két ága van: a grafológia és az írássazonosítás. A grafológus célja az írásképpel alapján az író egyén személyiségének feltárása, míg az írássazonosító kézeredetet vizsgál: azaz azt a célt tűzi ki, hogy megállapítsa: két aláírás, vagy két levél ugyanattól a kéztől, személytől származik-e. A köznap nyelvhasználatban azonban sokan ez utóbbi szakma megnevezésére használják az írásszakértő kifejezést.

4. Az „Igaz-e, hogy ha úgy írom a kis „d”-t, hogy ... ,akkor ...ilyen vagyok?”

Vagy: „az mit jelent, ha a „k”...?”- típusú kérdésekről...

Szándékos a kérdés „hézagossága”! Nagyon gyakran teszik fel nekünk, grafológusoknak ily módon a kérdést. S minden alkalommal fontos megragadnunk az alkalmat, hogy elmondjuk: a grafológia nem szótárszerű, nem az egy jel-egy jelentés elven működik! Adott írásjel-kombinációk együttes jelenléte alapján tehetünk csak megalapozott kijelentést egy-egy személyiségjegyre vonatkozásában.

5. Akkor hogyan készül a grafológiai szakvélemény? Hogyan dolgozik az íráselemző?

A legfőbb szabály, hogy csak megfelelő írásmintát és a vizsgált személy –a grafológiai elemzéshez való – hozzájárulását tartalmazó írást elemezhetünk.

A grafológusok tehát minden esetben az etikai szempontoknak megfelelően működnek. Humánpolitikai területeken a jelölteknek, az álláskeresőknél is tudniuk kell arról, hogy írásukat grafológus fogja elemezni. Így tehát az e célra adott írásminta hátoldalára fel kell tüntetniük ezt a hozzájárulást. Viszont tudnotok kell, hogy azon álláshirdetések esetében ahol – grafológiai vizsgálat céljából - kézzel írott levelet is kérnek Tőletek, s Ti ezt elkülditek, - mivel saját akaratotokból adtátok ki írásokat - egyúttal beleegyezésedet is adtátok a kézírás-elemzéshez. Teljes mértékben nyugodtak lehettek, mert a grafológus munkahelyi grafológiai vizsgálatok esetén semmiképpen nem nyilatkozhat a jelöltek egészségi állapotáról, szexuális szokásairól és magánéleti, érzelmi aspektusairól. Az állás megszerzése érdekében pedig csak jól jöhet, ha az a sok pozitív személyiségjegyre feltárássá kerül, ami Bennetek lakozik...

S mi tekinthető megfelelő írásmintának?

A megfelelő írásminta egy A/4-es lapra írt, eredeti példányban rendelkezésre álló, minimum 15-20 soros szöveg, teljes névaláírással ellátva. Szükséges még néhány adat az író személlyel kapcsolatban, mint pl. életkora, neme, iskolai végzettsége, adat arról, hogy melyik kézzel ír, van-e sérülés az író kezén, szemüveges-e, ill. hogy melyik országban tanulta a betűvetést.

Mindezek megléte mellett a grafológus mérések és statisztikakészítések sorozatával kezdi munkáját. Megfigyeli az írófelületen a beírt – be nem írt részek arányát, megméri a margókat (bal, jobb, alsó, felső), megállapítja a sorok irányát, alakját, megméri a sorok, szavak távolságát. Szintén mérnie kell pl. a betűméreteket, ezt persze tovább bontva: nagybetűk, kisbetűk, kerek betűk...Logikusan tovább haladva megméri a betűelemeket, ezek arányát, és sok-sok egyéb elem vizsgálata után az egészen apró grafológiai jellemzők vizsgálatáig jut el, mint pl. ékezetek hossza, alakja, elhelyezése, „t-áthúzás” mérete, kezdővonalak, végvonalak, hurkok mérete, alakja...és még hosszan folytathatnám.

Végül összegzi ezek eredményeit, s ezen tényhalmazból - mely így már **reprodukálható** - következtetéseket von le.

Már hallom is a többségetekben felmerülő kérdést: „Igen, de nekem többféle írásom van, hogy lehet, hogy a grafológus így is reális képet alkot rólam?” Ennek is megvan a magyarázata: a kézírás mutatja a vizsgált személyek állandó jellemvonásait (pl. zárkózott-e, vagy nyitott, szorgalmas-e, vagy nem, kreatív, logikus gondolkodású-e, stb.), ill. az aktuális pszichés állapotát (fáradt-e, lehangolt, vagy épp’ feldobott

hangulatban volt-e az írás pillanatában). Ez az oka tehát annak, hogy sokunknak többféle írásmódunk van, ám - avatott szem számára - e két terület - jól elkülöníthető. „Ha tanulható ezen tudomány ismeretanyaga - márpedig ez így igaz! -, akkor a grafológushallgatók jól kiművelődnek e téren, s így ők **becsaphatják** kézírásuk elváltoztatásával kollégáikat, tehát képesek jobb képet láttatni magukról” - **igaz ez ?** - kérdezik szintén sokan a grafológiával kapcsolatban. Nem, nem igaz! Senki nem képes tartósan - tehát egy oldalnyi íráson keresztül - következetesen eltorzítani írását, s ezáltal becsapni a grafológiát! Miért? Mert a kézírás tulajdonképpen agyírás; az agyunk által vezérelt folyamat során vetjük papírra gondolatainkat. A tudatos megváltoztatás csak akkor történhet, ha tartós figyelemmel irányítjuk ezt. Az emberi figyelem pedig - a pszichológiai szakirodalom szerint - 7 ± 2 egységig terjedően képes működni. A grafológus elemző munkája során legalább 140 grafológiai jellemzőt vizsgál, tehát egyszerre ennyi jel elváltoztatására kellene figyelnie az író személynek. Ez pedig képtelenség! A grafológia tehát nem becsapható.

6, Milyen területeken segíthet a grafológus?

Mivel a grafológia képes feltárni a vizsgált személy mentális képességeit, közösséghez való viszonyát, munkavégzésének jellemzői, érzelmi életét, s önmagához való viszonyát – s ennek elemeit – így az íráselemző sok területen adhat támogató jellegű információkat megrendelőinek. Mára már specializálódott a grafológia, s kialakultak különféle ágai, mint pl. a pedagógiai, pályaorientációs, pályatanácsadási grafológia, vagy a humánpolitikai irány, de legalább ilyen fontos az igazságügyi terület, vagy a párkapcsolati grafológia.

Szóllóssy-Csoma Enikő
képzési és igazságügyi grafológus szakértő